

Handläggare
Hannes Hellgren
Telefon: 0850818339

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2020-04-16

Språkcentrum för nationella minoritetsspråk

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av rapporten Språkcentrum för nationella minoritetsspråk.

Sammanfattning

Myndigheten Institutet för språk och folkminnen, Isof, har fått i uppdrag av regeringen att utreda formerna för ett språkcentrum för nationella minoritetsspråk, dels finska och meänkieli, dels jiddisch och romani chib. I sin slutrapport föreslår Isof att språkcentrum för jiddisch och romani chib inrättas inom ramen för myndigheten och att båda placeras i Stockholmsområdet. Dessa centrum skulle bland annat kunna bidra när det gäller den problematiska bristen på läromedel på de båda språken.

Förvaltningen ställer sig positiv till att skapa språkcentrum för de nationella minoritetsspråken jiddisch och romani chib. Vi bedömer att det behövs särskilda språkcentra för att driva arbetet med att synliggöra, samla och sprida kunskap om språken framåt.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 28 juni 2018 att ge myndigheten Institutet för språk och folkminnen (Isof) i uppdrag att utreda dels formerna för hur ett språkcentrum för de nationella minoritetsspråken finska och meänkieli kan organiseras, dels förutsättningarna för motsvarande funktioner för jiddisch och romani chib.

Institutet är en myndighet som samlar in, bevarar och forskar om dialekter, Ortsnamn, personnamn och folkminnen. Myndigheten arbetar också med språkvård och språkpolitik. Myndighetens uppgift är att levandegöra och sprida kunskap samt ge råd om språkfrågor.

Institutet har nu lämnat sin slutrapport, Språkcentrum för nationella minoritetsspråk avseende jiddisch och romani chib. Kulturdepartementet har skickat rapporten på remiss, bland annat

till Stockholms stad. Kommunstyrelsen har i sin tur remitterat rapporten till ett antal instanser i staden, bland annat Farsta stadsdelsnämnd, för yttrande senast den 28 april.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Remissen i sammanfattning

Inledningsvis redogör Institutet för språk och folkminnen för uppdraget och dess genomförande, inklusive en redovisning av samrådsförfarandet och en sammanfattning av delrapporteringen som lämnades till regeringen den 1 februari 2019. I delrapporten lämnade Isof förslag till hur språkcentrum för finska respektive meänkieli kan organiseras.

Därefter beskrivs bakgrunden till och utvecklingen av språksituationen för jiddisch och romani chib samt relaterade problem. Speciellt bristen på läromedel beskrivs särskilt som ett problem.

Vidare redovisas Isof's överväganden gällande alternativa modeller för språkrevitalisering, det vill säga strävan efter att hindra språkens tillbakagång och att återuppliva språken. Även nationella minoriteternas immateriella kulturarv beskrivs. Det handlar om sådant kulturarv som inte går att fysiskt ta på och som lever och överförs mellan människor, till exempel traditioner, handens och kroppens kunskaper, erfarenheter och kreativa uttrycksätt som ritualer, musik och berättelser.

I förslagsdelen i slutrapporten föreslår Isof att språkcentrum för jiddisch och romani chib inrättas inom ramen för myndigheten Institutet för språk och folkminnen. Isof föreslår att båda språkcentra placeras i Stockholmsområdet. För att säkra minoriteternas aktiva medverkan, delaktighet och inflytande över verksamhetens inriktning bedöms att en styrgrupp med representanter för minoriteterna bör knytas till respektive språkcentrum. Slutligen redovisas förslag på uppdragens utformning för respektive språkcentrum, budget och bedömningar om bemanning.

Avslutningsvis redovisas en konsekvensanalys av de samlade förslagen i båda rapporterna.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till att skapa språkcentra för de nationella minoritetsspråken jiddisch och romani chib. Vi bedömer

att det behövs särskilda språkcentra för att driva arbetet med att synliggöra, samla och sprida kunskap om språken framåt.

Inom Farsta stadsdelsförvaltning är vårt arbete med jiddisch och romani chib begränsat till information om minoritetsspråken samt till förmedling av kontakter till judiska och romska föreningar. Två romska föreningar har stöd från förvaltningen i form av lokaler och bidrag. Dessa romska föreningar är dock sverigefinska.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Sara Wrethed
Avdelningschef

Bilaga

Rapporten Språkcentrum för nationella minoritetsspråk från
Institutet för språk och folkminnen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Sandström, Stadsdelsdirektör	2020-03-30
Sara Wrethed, Avdelningschef	2020-03-30